

Express

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Św. Anny 12

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 29; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66

Włochy zachowają neutralność Na wypadek wojny Niemiec z państwami frontu pokoju Grandi leci do Londynu w specjalnej misji

RZYM, 28. 8. Według dotychczas nie sprawdzonych pogłosek, zapadła w łonie rządu sensacyjna decyzja zachowania neutralności w ewentualnym konflikcie Rzeszy Niemieckiej z państwami frontu pokoju.

Mussolini miał zgodzić się na takie rozwiązanie pod presją kół wojskowych oraz grupy polityków z następcą tronu księciem Umberto na czele.

Naczelne dowództwo stwierdziło, że po długotrwałej kampanii abisyńskiej oraz po okupacji Albanii, zapasy mobilizacyjne znajdują się w stanie wyczerpania, a uzupełnienie ich wymagałoby olbrzymich sum w dewizach, którymi Włochy również nie rozporządzają.

Stan moralny armii jest więcej niż

wątpliwy. Żołnierze, którzy po kilka lat byli przerzucani z frontu na front, pragną powrotu do normalnych warunków życia a walka za sprawę Niemiec jest w kołach wojskowych wybitnie niepopularna.

Książe Umberto przewidziany jest na stanowisko ministra spraw zagranicznych. Oznaczałoby to zupełne zerwanie z polity-

ką Niemiec i likwidacji osi.

Jak słychać, Grandi miał udać się po konferencji u Mussoliniego, z czołowymi przedstawicielami rządu, partii i armii do Londynu, celem nawiązania bezpośrednich rozmów z Chamberlainem. Poza tym Włochy zamierzają wystąpić z paktu antykominternowskiego.

KRÓL WIKTOR EMANUEL ZAGROZIŁ ABDYKACJĄ

RZYM, 28. 8. Król włoski Wiktor Emanuel zagroził abdykacją na wypadek, gdyby Włochy zaangażowały się w wojnę przez mobilizację po stronie Niemiec.

Mussolini osobiście kieruje polityką zagraniczną Włoch, odsunawszy zupełnie hr. Ciano. Ze względu na sytuację wewnętrzną Ciano nie otrzymał dymisji, lecz faktycznie nie kieruje już swoim resortem.

W rządzie włoskim zaznacza się coraz wyraźniejszy kryzys. Mussolini będzie musiał porzucić Hitlera. Rozmowy telefoniczne Rzym — Berlin trwają po kilkanaście godzin na dobę. Hitler czyni rozpaczliwe wysiłki aby namówić Włochy do udziału w wojnie po stronie Niemiec.

Rzym w dalszym ciągu zachowuje rezerwę.

We Włoszech wielkie wrażenie wywarła wiadomość o wylądowaniu we Francji 230 tysięcy wojsk kolorowych, które obsadziły granicę włoską. Jest rzeczą zrozumiałą że jeśli Włochy sta-

ły po stronie Niemiec, to silniejsza liczebnie armia francuska jednym uderzeniem może opanować Włochy północne.

Równocześnie donoszą, że liczba wojsk francuskich w Tunisie została zwiększona z 36 tysięcy do 90 tysięcy.

W Albanii i Abisynii w ostatnich tygodniach wzmógł się niezwykle ruch partyzantów, którzy dokonali kilkunastu krwawych napadów na regularne oddziały włoskie.

Wszystkie te wiadomości sprawiły,

że Mussolini zdaje sobie sprawę iż zaangażowanie się Włoch po stronie Niemiec przekreśliłoby dotychczasowy dorobek Włoch na drodze do budowy imperium włoskiego.

Jest charakterystyczne, że radio i prasa włoska zupełnie zaniedbały na pastliwego tonu w stosunku do Anglii i Francji, a zwłaszcza do Polski. Prasa włoska stwierdza teraz, że w razie wojny Włochy będą bronić własnych interesów a nie cudzych.

Niemieckie bandy dywersyjne strzelają do polskiej straży granicznej

DZIAŁDOWO, 28. 8. PAT. Około godz. 9 rano w Dzwierznie odległym o około 6 km. od granicy, patrol polskiej straży granicznej spotkał patrol kawaleryjski niemiecki, który przekroczył granicę polską w lesie pod Białutami. Na skutek wymiany strzałów padł na terenie polskim jeden kawalerzysta oraz koń.

KRAKÓW, 28. 8. PAT. Dnia 27 sierpnia br. o godz. 15.30 w rejonie Sucha Góra

otwarto ogień z ręcznych karabinów maszynowych na stronę polską. Oddano trzy serie po 10 strzałów oraz rzucono trzy granaty ręczne.

TORUŃ, 28. 8. PAT. O godz. 20.30 w pow. Kościerzyna gmina Nowa Karczma w gromadzie Szatrapy bandy dywersyjne ostrzeliwały z terytorium gdańskiego przebieg graniczny w Guzach. Polska straż graniczna odpowiedziała ogniem.

Hitler odrzucił pokojowe propozycje premiera Daladiera

PARYŻ, 28. 8. PAT. Następujący komunikat oficjalny o ostatnich rozmowach francusko - niemieckich ogłoszony został wczoraj wieczorem w Paryżu:

Dnia 25 sierpnia o godz. 17.30 ambasador francuski w Niemczech Coudondre, odpowiadając na wezwanie, przyjęty został przez kanclerza Hitlera. Szef rządu niemieckiego zwrócił się do ambasadora o przekazanie zawiadomienia do francuskiego premiera. W zawiadomieniu tym kanclerz Hitler oświadczył, że nie może dłużej tolerować sytuacji takiej, jaka istnieje w Polsce i żałowałby, gdyby przelana została

niemiecka i francuska krew w konsekwencji kroków, do podjęcia których może on się okazać zmuszony celem załatwienia tej sytuacji.

Powiadomiony przez ambasadora Coudondre o tym zawiadomieniu premier Daladier spowodował wysłanie natychmiast wiadomości do kanclerza Hitlera, w której przypomniat znane przywiązanie Francji do pokoju, a równocześnie, ję wierność dla zobowiązań na rzecz szczerzej współpracy dla utrzymania pokoju w Europie.

Premier Daladier zaręczył za gotowość wykazaną przez Polskę do wyjemnego od-

wołania się do metod swobodnej negocjacji. Premier Daladier podkreślił, że nikt, kto nie jest pozbawiony uczuć ludzkich nie byłby w stanie zrozumieć, że może wybuchnąć wojna bez co najmniej jeszcze jednego bezpośredniego wysiłku osiągnięcia pokojowego porozumienia między Niemcami i Polską. Premier Daladier oświadczył iż jest gotów uczynić wszystko co może aby tego rodzaju inicjatywie depomóc.

Ambasador Coudondre przyjęty został 26 sierpnia przez kanclerza Hitlera, który oznajmił, że nie może przyjąć propozycji premiera Daladiera.

Ta ustna odpowiedź została potwierdzona na przez zawiadomienie pisemne i doręczone prem. Daladier przez niemieckiego charge d'affaires.

Od murarza do malarza,
Od lotnika do górnika,
Wszystkim smaczne piwa TYSKIE
Radzi pić hurtowała Styka.

CZĘŚCIOWE PRZERWANIE KOMUNIKACJI Z POLSKĄ

Panika wśród ludności niemieckiej

BERLIN, 28. 8. PAT. Ciężka depresja k'era opanowała nastroje opinii niemieckiej po chwilowym odurzeniu nadziejami, związanymi z paktem sowieckim, pogłębiła się widocznie. Groźną sytuację odstawiającym społeczeństwu wprowadzenie ograniczeń ruchu kolejowego, zawieszenie komunikacji lotniczej, rekwizycje samochodów, autobusów, koni, pobór prawie w każdej rodzinie szeregowych, a przede wszystkim wprowadzenie od poniedziałku rano systemu kartkowego na wszystkie prawie przedmioty codziennego użytku.

Dziś w godzinach popołudniowych zaczęło po domach roznosić odpowiednie kartki. Społeczeństwo niemieckie trzymane z jednej strony przez ostatnie półtora roku w najwyższym napięciu nerwów, z drugiej zaś przywykłe do odurzających, a bezkrwawych sukcesów politycznych, z najwyższym niepokojem patrzy w przyszłość.

Przy tym nie tylko szeroka opinia widzi przed sobą groźbę sytuacji i prawie nieodwrotną konieczność wyciągnięcia z niej najgorszych konsekwencji, lecz obserwuje się podobne objawy w kołach politycznych. — Dłusiejsze rozmowy z politycznymi kołami niemieckimi, bądź dziennikarzami odzwierciedlają niezwykle chaos pojęć, wywołany między wszystkim układem sowieckim.

Obok tego wysuwa się, jako bodaj najbardziej charakterystyczny moment głęboka depresja. Charakterystycznym zwrotem w takich rozmowach jest choćby powiedzenie, iż „wyższością Polski jest entuzjazm panujący w szeregach wojska i całym społeczeństwie, podczas gdy brak z całą pewnością wszelkiego entuzjazmu wśród żołnierzy niemieckich. Bieć się oni będą, wykonując tylko rozkazy dane z góry, nie będą jednak mieli tego ducha, który w razie

czego panować będzie w wojsku polskim”. Tego rodzaju wynurzenia, dotyczące również nawet rezultatów ostatecznych ewentualnego stracenia, które przewidywane są z dużym pesymizmem u całego szeregu polityków niemieckich odzwierciedlających najlepiej nastroj, który zapanował obecnie w Berlinie.

MOR. OSTRAWA, 28. 8. PAT. Niemiec strażnicy graniczni nie przepuścili przez granicę w miejscowości Wierzbiца jadącego samochodem służbowym do Bogumina konsula R. P. w Morawskiej Ostrawie. — Budynek konsulat w Morawskiej Ostrawie obstawiony jest policją z motocyklistami, którzy inwigilują każdy ruch konsula. Straż graniczna nie przepuściła wczoraj samochodu konsularnego na polecenie motocyklistów policyjnych, którzy inwigilowali samochody po powrocie do Mor. Ostrawy, konsul zaprotestował u dyrektora policji. Natychmiast po zajęciu wicekonsul w Morawskiej Ostrawie udał się samocho-

dem do Cieszyna przez inny punkt graniczny, nie został jednak również przepuszczony. Wszelka komunikacja telefoniczna i telegraficzna z Protektoratem jest przerwana. Fasażerski rozkład jazdy w Protektoracie nie obowiązuje.

Strzały na granicy

DZIAŁDOWO, 28. 8. PAT. Około godz. 9 rano w Dwieżni odległej o około 6 km. od granicy patrol polskiej straży granicznej spotkał patrol kawaleryjski niemiecki, który przekroczył granicę polską w lesie pod Białutami. Na skutek wymiany strzałów padł na terenie polskim jeden kawalerzysta oraz koń.

DZIAŁDOWO, 28. 8. PAT. Około godz. 13.30 niemiecki ckm, ze stanowiska odległego o 2 km, ostrzeliwał kilkoma seriami (ok. 50 strzałów) dwóch polskich strażników granicznych, przechodzących w odległości 100 m. od granicy polskiej w pobli-

żu miejscowości Malinowo (powiat działowski). Strzały niemieckie chybiły.

Wstrzymanie ruchu kolejowego

POZNAŃ, 28. 8. PAT. Pociąg, który miał o godz. 19.06 przybyć ze stacji Trautenberg (Niemcy), nie nadszedł wcale. — Władze niemieckie zawiadomiły telefonicznie, że pociąg ten nie nadejdzie. Kolejowe władze niemieckie, zawiadomiły również stację Zbąszyń, że pociąg przybywający z Niemiec o godz. 22.13, nie nadejdzie.

Gestapo pilnuje...

BERLIN, 28. 8. PAT. Wszyscy attaché wojskowi otrzymali zakaz wydalenia się z miast bez wiedzy Gestapo.

BERLIN, 28. 8. PAT. Wszystkie ambasady i poselstwa obcych państw w Berlinie strzeżone są przez patrole, które śledzą wszystkich wychodzących i przychodzących do budynków ambasad i poselstw.

Wielkie przemiany polityczne w Japonii

DYMISJA GABINETU

I chęć współpracy nad pokojem

TOKIO, 28. 8. PAT. Agencja Domei donosi: zapowiedziana wczoraj reorganizacja „frontu wewnętrznego” znalazła swój wyraz w dymisji gabi-

netu. Gabinet w całości podał się do dymisji dziś rano, aby umożliwić nowemu gabinetowi zmianę polityki, stosownie do sytuacji jaka się wytworzy-

ła z chwilą zawarcia paktu nieagresji pomiędzy Niemcami a Sowietami i po rozbiciu trójstronnego paktu antykominternowskiego. Rezygnacja gabinetu została ogłoszona o g. 9.45 (według czasu tokijskiego) po krótkim posiedzeniu gabinetu. Premier Miranuma przed złożeniem prośby o dymisję na ręce cesarza odbył rozmowę z Kuraj Yusasa strażnikiem prywatnej pieczęci któremu przedstawił swe poglądy jakie zmusiły go do podania się do dymisji.

Premier opuścił pałac cesarski o godz. 10.30 oświadczając, że gabinet podał się do dymisji na skutek komplikacji, jakie nastąpiły w japońskiej polityce w stosunku do Europy. Dalej premier oświadczył, iż on i jego koledzy napotkali na poważne trudności w utworzeniu nowego porządku we Wschodniej Azji oraz w osiągnięciu zadań, postawionych przez cesarza. Polityka zagraniczna winna być oparta o podstawy moralne, a naczelnym jej zadaniem winien być wkład do dzieła kultury i pokoju w stosunku do Europy, a komplikacje powstały w wyniku zawarcia paktu nieagresji pomiędzy Sowietami a Niemcami.

Japonia zmuszona została do porzucenia swej dotychczasowej linii i musi sformułować nowe zasady w stosunku do polityki zagranicznej. Tron informowany był stale o następujące zmiany poglądów, to też słuchając najwyższych poleceń i głosu opinii, w której nastąpił zwrot, rząd usiłuje, aby ułatwić Japonii przeprowadzenie zmian w polityce wewnętrznej i zagranicznej.

TOKIO, 28. 8. PAT. Agencja Domei donosi, że po złożeniu prośby o dymisję przez premiera Miranumę, cesarz polecił strażnikowi prywatnej pieczęci Kuraj Yusasa przedstawić mu kandydata na stanowisko szefa rządu.

Jak słyhać Kuraj Yusasa prosił cesarza o udzielenie mu krótkiego czasu na odbycie rozmów z księciem Saionji. Kuraj Yusasa odwiedził ks. Koncję, przewodniczącego prywatnej rady cesarskiej o godzinie 11.15, a o godz. 12.15 udał się do Seimba dla odbycia narad z ks. Saionji. Kuraj Yusasa powrócił do Tokio dziś wieczorem. Jak słyhać, najpoważniejsze szanse na objęcie teki premiera ma emerytowany generał Nobuyuki Ake.

Po ostrej scysji

Goering zmusił Hitlera

do chwilowego zaniechania akcji wojennej

KOPENHAGA, 28. 8. Z Berlina donoszą: Na wezwanie Goeringa przybyli do Berlina wszyscy posłowie i gauleiterzy, z czego wnioskuje się, że w najbliższych już godzinach ma się odbyć nagłe posiedzenie Reichstagu.

Krązą pogłoski, że odwołanie zjazd Tannenbergu i Norymberdze było wskutek niedyspozycji Hitlera. Inni zaś twierdzą, że pomiędzy Hitlerem a Goeringiem doszło do ostrej scysji, w czasie której Goering uzależnił swoją zgodę na rozpoczęcie akcji wojennej przeciwko Polsce tylko pod warunkiem, że uda się z Anglią zawrzeć jakiś układ. Poza tym grupa Goeringa jest podobno bardzo niezadowolona z powodu zawarcia układu z Rosją Sowiecką.

Akcja wojenna przeciwko Polsce miała się rozpocząć w sobotę według następującego planu:

Forster jako przedstawiciel „państwa gdańskiego” miał się zwrócić do Hitlera z prośbą o wezwanie Gdańska do Rzeszy. Równocześnie przygotowane od tygodni oddziały wojsk niemieckich miały wkroczyć na terytorium Gdańska od strony Elblągu (Prusy Wschodnie). Oddziały w Braunsbergu, Heilsbergu, Preussich Holland w sile dwóch niemieckich dywizyj otrzymały już odpowiednie rozkazy, które wstrzymane zostały krótko przed wymarszem.

Liczone się z tym, że Polska na tychmiast zareaguje i dlatego przygotowywano atak na Tczew, a równocześnie skoncentrowano olbrzymie siły między Frankfurt nad Odrą a Ki-

strzynem z zamiarem rozpoczęcia ofensywy na Poznań. Druga akcja ofensywna miała się rozpocząć od strony Słowacji na Kraków. Na wszystkich innych frontach Niemcy mieli trzymać się defensywy.

Plan ten został jednak zaniechany i zapowiedziana akcja wojenna nie rozpoczęła się. Hitlerowcy ludzą się, że odroczenie „ostatecznego” przez Hitlera wyznaczonego terminu do załatwienia sprawy gdańskiej nastąpiło z przyczyn od Hitlera niezależnych. Hitler opracowuje obecnie nowe plany, by uderzyć na Polskę.

Tyle z Kopenhagi. Mamy nadzieję, że plany się znów zmieniają.

Co Hitler powiedział w Reichstagu?

LONDYN, 28. 8. „Daily Telegraph” donosi, że na wczorajszej odprawie po słów do Reichstagu u kanclerza Hitlera tenże oświadczył im, że Niemcy nie pójdą na żadne ustępstwa i podtrzymują w całej pełni znane żądania Rzeszy, przedstawione w marcu Polsce,

przy czym kanclerz oświadczył z naciskiem, że „wszystko to, co niegdyś było niemieckie, musi wrócić do Niemiec. (Niech tylko spróbują).

Przy tej sposobności, kanclerz zapoznał posłów z propozycjami, jakie wystąpił poseł Henderson i stano-

wiskiem Rzeszy w tej sprawie. Stwierdza następnie, że jeżeli ostatnie narady francusko-angielskie w sprawie żądań niemieckich zostaną bez rezultatu, to wtedy Niemcom nie pozostanie nic innego, jak wystąpić na drogę wojny.

Sytuacja przybiera dramatyczny obrót

Francja gotowa do wojny

„Nie będzie Monachium, lecz będzie wojna”

PARYŻ. 28. 8. Odpowiedź angielska będzie zakomunikowana w poniedziałek Hitlerowi. We wtorek oczekiwana jest jego odpowiedź a we środę parlament uchwali ewent. decyzję o

wojnie.

W kołach politycznych Paryża da się do zrozumienia, że sytuacja przyjmuje obrót dramatyczny. Ostatnie nadzieje szybko znikają. Atmosfera się coraz bardziej przejrzystą po rozmowach Hitlera z ambasadorami Francji i Anglii. Inicjatywa tych rozmów wyszła od Hitlera, wobec czego sądzono początkowo, że skoro Hitler ma jeszcze coś do oświadczenia więc nie powziął jeszcze decyzji i dla tego nie znikły jeszcze nadzieje na uratowanie pokoju. Z chwilą jednak gdy nadeszły do Paryża i Londynu raporty ambasadorów okazało się, że Hitler nie wysunął żadnej propozycji pokojowej, że wyłożył program rozczeń przeciw Polsce tak rozległy i zachłanny, że nawet najgorętsi zwolennicy porozumienia uznali program ten za niemożliwy do przyjęcia przez Polskę, a więc tym samym przez Francję i Anglię. Polska zresztą na żadne ustępstwa nie pójdzie. Premier Daladier i minister Bonne z miejsca telegrafowali ambasadorowi francuskiemu w Berlinie, że dla Francji nie może być mowy o przekonywaniu Polski iż powinna poświęcić się na ołtarzu zaborczości niemieckiej. Daladier kazał wręczyć Hitlerowi mowę swoją, wygłoszoną przez radio w piątek wieczór, w której oświadczył, że Francja będzie broniła granic Polski i życia Polaków, jak i granicy francuskiej i życia Francuzów.

„Petit Parisien”, który odzwierciedla dla bezpośredniego uczucia ministra Bonneta pisze dziś rano że Paryż i Londyn z góry podpisują się pod każdą decyzją rządu polskiego, wobec

czego nie może być mowy o nowym Monachium, ani nawet pół lub ćwierć Monachium. Tym razem podaje „Petit Parisien” — „Nie będzie Monachium lecz będzie wojna”, jeśli tylko w Berlinie rozum nie przeważy nad rozpętniem instynktów zaborczych.

W Anglii ocenia się sytuację analogicznie. Nie mniej ambasador Henderson uważał za stosowne przybyć do Londynu a gabinet angielski już od dwóch dni obraduje nad odpowiedzią jaką Henderson w poniedziałek rano zawiezie Hitlerowi.

Dzienniki angielskie przynoszą w swych artykułach takie tytuły: „Sytuacja staje się bardzo groźną”, „L'Intransigeant” stwierdza, iż należy oświadczyć naszym urzędnikom, że sytuacja w dniu dzisiejszym jest bardzo groźna. Na szachownicy dyplomatycznej odbywają się posunięcia ostateczne i decydujące. Losy wojny czy pokoju zależą od Hitlera. Hitler wie co myślą o nim największe autorytety świata: Ojciec Święty, prezydent Roosevelt itd., ale wie on także, po mowie Daladiera, że armia francuska jest w pogotowiu, takim samym pogotowiu jak i armia niemiecka, nie mniej zdecydowana niż ta ostatnia do wystąpienia w pole. Takie same uczucia żywi cały naród francuski.

W szerokich masach ludności francuskiej zauważa się żywiołowe oburzenie na komunistów. Żaden poseł komunistyczny nie ma odwagi pokazać się w izbie parlamentarnej. Niemniej znamienne jest uchwała konfederacji pracy i związków syndykalistycznych potępiająca bez zastrzeżeń zdradę Stalina. Na ulicach Paryża rozlepiono

dziś afisze federacji płatników podatkowych. Afisze te głoszą, że Francja wypełni co do joty swe zobowiązania wobec Polski i że granice Alzacji, Lotaryngii mieszczą się w Gdańsku. Mobilizacja francuska odbywa się w tempie przyspieszonym i w nastroju podniosłym. Zmobilizowani rezerwiści momentalnie porzucają rodziny, zakładają pracę i udają się w pośpiechu na miejsce przeznaczenia. Ludność cywilna zachowuje się w całym tego słowa znaczeniu heroicznie.

PRZED WAŻNYMI NARADAMI
Na zdjęciu ambasador R. P. w Londynie hr. Raczynski przed gmachem Foreign Office.

Kuglarstwo

Kancelarz Hitler odwołał zapowiedziane szumnie uroczystości w Tannenbergu i w dzień po tym doroczny kongres partyjny w Norymberdze. Bardziej to znamienne posunięcia. Ale sens ich — w rozumieniu opinii świata — jest zupełnie inny, niż by tego chciała propaganda niemiecka.

Berlin myślał, że tymi odwołaniami nastraszy świat, że obywatel Francji, Anglii czy Polski pomyśli sobie: — Ano, odwołuje, bo widocznie nie ma na zjazd czasu, zapewne się zdecydował, chce być może zrobić coś na bar-dziej „historyczną” miarę...

Ale tak sobie nikt nie pomyślał. Bo znowu gra była zbyt przejrzysta. Znowu zbyt szybko wyszło szydło z dzikawego i niezbyt zasobnego worka propagandy niemieckiej.

Bo cóż się okazało? Okazało się, że uroczystości w Tannenbergu w ogóle nie były przygotowywane, a więc, ta manifestacja przewagi cesarskich Niemiec nad orężem rosyjskim, mająca zastraszyć... Polskę, była najtypowszym bluffem, obliczonym na to, aby w odpowiedniej chwili wzbudzić niepokój nie jej odbyciem, lecz odwołaniem. Zresztą rozminęła się w tragikomiczny sposób z przygotowywanym porozumieniem niemiecko-rosyjskim i jest bardzo możliwe, że to Stalin wyprosił sobie tego rodzaju propagandę odbywającą się kosztem imienia Rosji. A więc jeśli Niemcy musiały zrezygnować z bluffu przez wyprzedzić sławy niemieckiego oręża, coż więcej można w tym widzieć, jak tylko dowód słabości?

Podobnie ma się rzecz, jeżeli idzie o zjazd w Norymberdze. Kancelarz Hitler unika słusznie wystąpienia przed kongresem, gdy w szeregach partyjnych panuje zbyt świeży „katerjamer” po zupełnym załamaniu się ideologii hitlerowskiej, a Niemcy nie uzyskali ostatnio i nie mają widoków na uzyskanie niczego, co by mogło ich wyprowadzić z impasu. Jeśli tedy kanclerz musiał naruszyć zakorzenioną już w społeczeństwie niemieckim tradycję zjazdów partyjnych coż więcej można w tym widzieć, jak tylko dowód słabości?

Bo tak już jest w Europie 1939 r. i z tym trzeba się pogodzić, że polityka bluffów nie wywiera już na nikim wrażenia. Świat nie da się zastraszyć wojną po prostu dlatego, że nie boi się wojny, że wliczył wojnę do normalnych możliwości i przyjmie ją z całkowitym spokojem, przekorany głęboko

WSZYSTKIE DOMINIA BRYTYJSKIE poprą w wojnie Anglię, Francję i Polskę

LONDYN. 28. 8. Austrialski premier Manzir oświadczył, że w razie wojny Australia całkowicie i natychmiast poprze Anglię.

— Rząd londyński — powiedział on — wykazuje niezwykłą cierpliwość. — Jeżeli Anglia postanowi walczyć, będzie to oznaczało, że inaczej postąpić nie można. W imieniu Australii oświadczam, że pójdziemy razem

o nieuchronnym musie zwycięstwa sprawiedliwości nad duchem grabieży.

A ponieważ nie boimy się wojny, ponieważ sprokowni pójdziemy na nią ochotnie, aby przywrócić znowu warunki pokojowej współpracy między narodami, odbijają się od nas, jak groch od ściany, naiwne bluffy niemieckie. Bo to, co wymyslili ostatnio Niemcy, to są zaledwie strachy na wróble, ale nie strachy — na orły.

ka z nią cokolwiekby się nie stało.

AFRYKA POŁUDNIOWA

Minister sprawiedliwości, gen. Smuts, oświadczył na zgromadzeniu, że sytuacja w Europie stała się krytyczna. Cywilizacji grozi niebezpieczeństwo. Jeżeli Anglia zostanie wciąż gnijeta w wojnę południowo-afrykańskie dominium lojalnie wypełni swoje obowiązki w stosunku do Imperium Brytyjskiego.

KANADA

W bliskich rządowych kołach są zdania że w wypadku wojny europejskiej, Kanada nie zachowa neutralności. Mackenzi King zastanawiał wszelkie środki, aby parlament został zwołany, gdy tylko wyjaśni się niemożność uniknięcia wojny w Europie.

RODEZJA

Pospiesznie zwołany parlament Południowej Rodezji ma do rozpatrzenia ustawę, wniesioną przed rząd o uchwalenie koniecznych pełnomocnictw nadzwyczajnych dla rządu, a nalogicznie do tych, jakie wprowadził rząd angielski. W Balavao rozpoczęto ochotnicze zaciągi do armii.

NOWA ZELANDIA

W czasie obrad parlamentu Nowej Zelandii w Wellington, Frezer, zastępca premiera oświadczył:

— Jeżeli trzeba będzie, Nowa Zelandia odda ostatniego człowieka i ostatniego pensa na obronę Imperium. Braku pieniędzy na obronę odczuwać nie będziemy: będziemy je mieli.

29 SIERPNIA 1914 ROKU.

Ustawy strzegące praw pracowników powołanych na ćwiczenia lub do czynnej służby wojskowej

Wobec powoływania rezerwistów na ćwiczenia wojskowe aktualna obecnie jest sprawa przysługujących im poborów i świadczeń.

Sprawę wypłacania wynagrodzenia powołanym na ćwiczenia pracownikom reguluje Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 roku, nakładające (art. 19) na pracodawcę obowiązek wypłacania pracownikowi wynagrodzenia w całości w ciągu trzech miesięcy od chwili opuszczenia pracy na skutek powołania do wojska. Pracodawca jest uprawniony do potrącenia z wynagrodzenia tych kwot, jakie pracownik otrzymuje ze Skarbu Państwa w czasie ćwiczeń.

Jeżeli chodzi o wypłatę wynagrodzenia pracownikowi fizycznemu — to ustawy żadnych postanowień w tym względzie nie zawierają.

Jeżeli chodzi o uposażenie powoływanych do czynnej służby wojskowej, to sprawa ta jest uregulowana prawnie tylko w stosunku do funkcjonariuszów państwowych (zarządzenie Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.5.1939 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wynagrodzeniu pracowników kontraktowych, powołanych do czynnej służby wojskowej) oraz w stosunku do pracowników samorządowych (zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 30.5.1939 r. o uposażeniu służbowym pracowników samorządowych, powołanych do wojska).

Pracownikom tym w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej mogą być przy-

znawane zasiłki w wysokości różnicy między wynagrodzeniem umownym, a uposażeniem wojskowym.

Zarządzenia te nie mają zastosowania w wypadkach, gdy pracownik został powołany do odbywania ćwiczeń wojskowych lub do odbycia zasadniczej (obowiązkowej) służby wojskowej. W pierwszym wypadku otrzymuje bowiem pełne wynagrodzenie, w drugim zaś w ogóle traci prawo do wynagrodzenia.

Jeżeli chodzi o rozwiązywanie umów o pracę z powołanym do czynnej służby wojskowej, to sprawę tę rozstrzyga ustawa z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Ustawa ta ustala, że z powodu powołania do czynnej służby wojskowej, jako też w czasie między chwilą powołania a chwilą odbycia tej służby — umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej 6 miesięcy.

Również nie wolno pracodawcy wypowiedzieć umowy o pracę, gdy pracownik został powołany do ćwiczeń i do służby wojskowej w czasie mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo państwa.

Ustawa przewiduje jednak pewne odchylenia od postanowień zasadniczych. Stanowi mianowicie, że nakaz rozwiązania umowy o pracę nie stosuje się, jeżeli:

a) umowa o pracę została — w okresie pomiędzy powołaniem a odbyciem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych — rozwiązana wskutek upływu czasu, na który została zawarta, albo wskutek ukończenia roboty, dla której wykonania ją zawarto;

b) zakład pracy lub oddział zakładu pracy został w tym czasie zlikwidowany;

c) zakład pracy lub oddział zakładu pracy zmienił całkowicie technikę produkcji, przez co te rodzaje pracy, do których dany pracownik był używany, nie są już wykonywane;

d) umowę o pracę można rozwiązać z woli pracownika;

e) pracownik bez ważnych powodów nie stawiał się do pracy przed upływem 2 tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych;

f) pracownik w czasie służby był prawomocnie skazany za przestępstwo z chęci zysku, albo na karę ponad 3 miesiące pozbawienia wolności.

Przepisy powyższe dotyczą zarówno pracowników umysłowych jak i fizycznych.

Mineło 25 lat...

Utworzenie Naczelnego Komitetu Narodowego w Krakowie, do którego weszli przedstawięle lwowskiego Centralnego Komitetu Narodowego, z Narodową — Demokracją na czele, położyło kres wahaniom Sokoła i Drużyn Bartoszewych. Organizacje te w zasadzie przygotowywały się do wystąpienia zbrojnego przeciw Rosji, wystąpienie to uzależniały jednak od powstania uznanej powszechnie ciała politycznego, które miało ustalić czas i formę wystąpienia. Do tego czasu obie te organizacje powstrzymały się od powszechnej mobilizacji swych członków. Częściowo zmobilizowane szeregi zgrupowane przeważnie we Lwowie podległy utworzonej z początkiem sierpnia Komendzie Wspólnej, na której czele stał płk. Piotr Fijałkowski. Komenda Wspólna, uznając kierownictwo polityczne lwowskiego Centralnego Komitetu Narodowego do dnia 16 sierpnia usiłowała przeprowadzić prace organizacyjne, mające na celu zunifikowanie różnych do tej pory organizacji, zarówno pod względem wyszkoleniowym jak i materialnym. Tymczasem członkowie organizacji, żyjący pod wrażeniem sukcesów, uzyskiwanych w Królestwie przez oddziały Piłsudskiego, coraz powszechniej domagali się szybkich decyzji. Nastroje te uspokoiły się nieco po utworzeniu Naczelnego Komitetu Narodowego i uchwałach, w myśl których członkowie wszystkich organizacji wojskowych w b. Galicji Wschodniej mieli wejść do Legionu Wschodniego. Do czasu mianowania Komendy tego Legionu — istniejąca Komenda Wspólna prowadziła nadal swe prace organizacyjne. Mianowano do wódców batalionów, kompanii, przeprowadzono w miarę możliwości ćwiczenia polowe i strzeleckie i oczekiwano na ostateczne decyzje w sprawie organizacji, jakie miała wydać wojskowość austriacka. Rozkaz wydany w tej sprawie dnia 27 sierpnia nie został jednak zrealizowany, gdyż wobec niepowodzeń austriackich na froncie galicyjskim, Lwów został zagrożony przez Rosjan. W rezultacie zebrane w tym mieście oddziały polskie otrzymały rozkaz opuszczenia Lwowa i wymarszu w kierunku zachodnim.

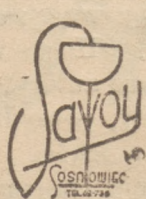
Wymarsz Legionu Wschodniego ze Lwowa nastąpił dnia 29 sierpnia. Kolumna licząca około 3500 ludzi, z których tylko 800 miało broń, a niewielu tylko ekipunek żołnierski, wymaszerowała pod komendą ppłk. Józefa Hallera, b. kapitana armii austriackiej. Wraz z oddziałem opuścił Lwów również wydział sekcji wschodniej NKW, który miał troszczyć się o wyżywienie i zakwaterowanie ludzi. Sprawa ta wobec nieudolności wydziału wojskowego już w pierwszym dniu marża stała się powodem wielkiego niezadowolenia ochotników. Po wymarszu bowiem do Lubienia — żołnierze nie otrzymali ani kwatery, ani żywności o którą wielu musiało się starać na własną rękę. Równocześnie rozpoczęła się stała nieokreślona zrazu akcja, zdążająca do obniżenia zapasu ochotników. Rozwinięto ją szczególnie silnie w dniach następnych, a jej ostatecznym wynikiem miało być rozwiązanie Legionu Wschodniego.

W Paryżu została zgłoszona przez Komitet Wolontariuszów druga partia ochotników — Polaków do przeglądu. Wymarsz do Pałacu Inwalidów, gdzie odbywał się przegląd, odbył się w chwili, gdy Paryżowi groziło już bezpośrednie niebezpieczeństwo inwazji niemieckiej. Dlatego też kolumna polska, zdążająca ulicami stolicy Francji witana była przez Francuzów ze szczególną sympatią. Po dokonaniu przeglądu grupa ochotników została zakwaterowana w kaszarach wojskowych Reuilly, położonych na skraju Paryża.

4 miesięczne zawodowe kursy racjonalnej kosmetyki i masażu leczniczego Dr. med. J. Switalskiej

Zatwierdzone przez Wydział Zdrowia. Dyplom upoważnia do prowadzenia samodzielnego gabinetu kosmetycznego. Zapisy rozpoczęte. Liczba słuchaczy ograniczona.

INFORMACJI UDZIELA SEKRETARIAT: WARSZAWA, AL. UJAZDOWSKIE 37.

Café-Restaurant „SAVOY“

Ścisławiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-901 62-735

Podziemia 62-791.

BOLCZYK KAMIŃSKI (znany humorysta) w swoim oryginalnym repertuarze

KRYSTYŃSKA w tańcach ekscentrycznych
WANDA WOLDANŃSKA w tańcach narodowych
POLARI w tańcach klasycznych

występują od dnia 1 b. m.

Od 16 sierpnia kompletna zmiana programu. ulubieniec P. T. Publiczności BRONISŁAW PASTER chętnie wykonywuje (zamawiając) wszelkie utwory muzyczne w/g życzeń Gości Kawiarni „Savoy“ i gorąco zaprasza wszystkich na pożegnalne swoje wieczory sierpniowe do dnia 31 b. m.

Na werandzie liczymy ceny dzienne do godz. 24-tej.

Ostre zarządzenie władz w Zawierciu Lichwiarze pójda do Berezy

W związku z ujawnieniem, iż niektórzy właściciele sklepów spożywczych w Zawierciu mięsnych i wędliniarskich, pobierają za swe artykuły ceny 15-20% od obowiązujących na rynku oraz stwierdzeniu, że w niektórych wypadkach wręcz ukrywają towar, a zwłaszcza słoninę, zarząd miejski w Zawierciu podaje do wiadomości zainteresowanych, że pobierający ceny wyż-

sze od ustalonych lub ukrywający towar, będą surowo karani, a oporni zsyłani do Berezy.

Nadto wzywa się społeczeństwo miasta Zawiercia, by w wypadkach stwierdzenia pobierania cen wyższych od ustalonych w cennikach i ukrywania produktów bezwzględnie kierowało doniesienia do miejscowego komisariatu lub do zarządu miejskiego.

DO BEREZY ZA LICHWĘ I UKRYWANIE TOWARÓW.

W myśl zarządzenia premiera gen. Sławy Składkowskiego władze ostro wystąpiły przeciwko objawom spekulacji i paskarstwa. W Warszawie i na prowincji zamknięto szereg sklepów za ukrywanie towarów i podwyższanie cen. Właściciele skle-

pów wysłano do miejsca oddosobnienia w Berezie Kartuskiej.

Na zdjęciu sklep którego właściciel Benard Mendeł, został wysłany za ukrywanie produktów pierwszej potrzeby (cukier).

Przy głośniku

JUŻ 10,000 SZKÓŁ ZRADIOFONIZOWANYCH W POLSCE

Proces radiofonizacji szkół powszechnych w Polsce postępuje z ogromną szybkością naprzód. Składają się na to zarówno wyniki Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, który uznał radiofonizację szkół za jedno z głównych zadań, jak i jak najprzychylniejsze ustosunkowanie się do tej sprawy Polskiego Radia które stworzyło wyjątkowo dogodne warunki abonamentu radiowego dla szkół.

Oплата za odbiornik radiowy w szkole wynosi 1 zł, rzeczenie, przy czym każda szkoła otrzymuje jeszcze specjalną broszurę o audycjach szkolnych Polskiego Radia.

Ponieważ cena tej broszury wynosi 70 gr. w gruncie rzeczy abonament wynosi 80 gr. rocznie, co jest oczywiście w porównaniu z innymi państwami cyfrą nieporównanie niską.

Efekt tych udogodnień widać wyraźnie zwracając się w stałe zwiększającej się ilości odbiorników szkolnych, przy czym procentowo radiofonizacja szkół w Polsce pśunięta jest najdalej ze wszystkich państw europejskich.

WYWIADY PRZED MIKROFONEM Z UCZESTNIKAMI PIERWSZEJ KOMPANII KADROWEJ

Polskie Radio wprowadziło ostatnio do programów niezwykle ciekawe wywiady z uczestnikami I Kompanii Kadrowej, wywiadach tych bojownicy o Niepodległość Polski dzielą się wspomnieniami z walk pod Łaskami, Krzywopłotami, Łowczówkiem ze swych przeżyć w okopach legionowych, przypominając wszystkim czasy polskiego wysiłku zbrojnego w roku 1914.

Audycje te, które rozpoczęły się w ubiegłym tygodniu znajdują się w programie na przestrzeni kilku miesięcy. Najbliższy wywiad przeprowadzony zostanie z kpt. Kowalskim dnia 29 VII o godz. 19⁴⁵

Bójka przed kościołem w Zawierciu

Ulica Górnośląska w Zawierciu była wi-
downią gorszącego zajścia, wywołanego
przez rodzinę Feldbrumów, zamieszkałą
przy ul. Szkolnej 33. Feldbrumowie 27-let-
ni Chaim Dawid, jego siostra 22-letnia
Mindla i ich matka 54-letnia Sura, mając
zatargi pieniężne z niejakim Abramem
Wercmanem, usiłowali go pobić, wywołując
tym zbiegowisko ludzi około 300 osób.
Zajście miało miejsce w niedzielę przed
kościołem katolickim w czasie trwania na-
bożności.

W wyniku interwencji policji, której w
oddanku Feldbrumowie stawili czynny opór
awanturę zlikwidowano.

Bezprzykładna bójka żydów przed świą-
tynią, była przedmiotem rozprawy w Sa-

dzie Okręgowym w Sosnowcu, który skazał
Chaima Feldbruma na 5 miesięcy aresztu
i matkę jego oraz siostrę na miesiąc. Kary
zawieszono na dwa lata.

Chciał zastrzelić kochankę a postrzelił kolego

Na tle porachunków osobistych wczoraj
w mieszkaniu Jana Marca w Gołonogu, do-
szło do krwawego zajścia.

Przybył tam Jan Smolucha z Sosnow-

ca, ul. Moniuszki 14 z zamiarem zastrzele-
nia swej b. kochanki Heleny Papierniaków-
ny. W czasie awantury Jan Marzec stanął
w obronie kobiety. Zdenerwowany Smolu-
cha strzelił, celując w Marca i trafiając go
w brzuch. Niestety w b. ciężkim
stanie przewieziono do szpitala w Dąbro-
wie.

Smolucha policja zatrzymała i osadziła
w więzieniu do dyspozycji sądu.

ZAPARCIE

Przy zaparciu żołądka powodującego proces nadmiernego
rozkładu i gnicia w jelitach, przynosią pożądaną skuteczną
przeciwdziałającą „ALDOZA” ze zn. ochr. „GORAL”. Stosuje
się je również jako regulujące żołądek, przy nadmiernej otyłości
i cierpieniach wątroby. Sposób użycia w każdym pudełku.

ALDOZA

Umysłowo chora usiłowała popełnić samobójstwo

Forster Margareta lat 46, zam. w Za-
wierciu przy ul. Górnośląskiej 53, usiłowa-
ła popełnić samobójstwo, wyskakując ok-
nem z korytarza facjatką z wysokości 8 m.
wskutek czego doznała powierzchownych
obrażeń ciała.

Pierwszej pomocy udzielił jej dr. Sikor-

ski, następnie odwieziono ją na dalszą ku-
rację do szpitala Ubezpieczalni Społecznej
w Zawierciu.

Ustalono, że Forster Margareta jest u-
mysłowo chora i od dłuższego czasu leczy-
ła się w różnych zakładach.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Wtorek 29 sierpnia

6.30 Kiedy ranne wstają zorze, 6.35 Gim-
nastyka 6.50 Muzyka z płyt, 7.00 Dziennik
poranny 7.15 Muzyka z płyt 7.45 Koncert
orkiestry 8.30 Przerwa 11.57 Sygnał czasu
12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa
14.45 Powieść dla młodzieży 15.00 Muzyka
popularna 15.45 Wiadomości gospodarcze
16.00 Dziennik popołudniowy 16.10 Pog-
danka aktualna, 16.20 Koncert na forte-
pianie 17.00 Muzyka z płyt 17.45 Skrzyn-
ka ogólna 18.00 Płyty, 18.45 Recital śpie-
waczy 19.00 Audycja dla robotników 19.30
Koncert rozrywkowy 20.25 Audycja dla wsi
20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Przerwa
21.05 Koncert symfoniczny 22.00 Odczyt
22.15 Przerwa 22.20 Dalszy ciąg koncertu
23.00 Dziennik wieczorny 23.05 Wiadomości
niemieckie

KATOWICE

Wtorek 29 sierpnia

5.00 Pieśń poranna płyty 5.03 Dzień do-
bry 6.30 Program na dziś 13.45 Wiadomości
bieżące 13.55 Pyta za płytą 14.35 Radio
we kursy przysposobienia młodzieży do
obrony kraju 17.00 Koncert żywcem 17.50 Z
życia Zagłębia Dąbrowskiego pogadanka Wi-
taliś Krajewskiego 20.00 Wiadomości w
języku słowackim 20.25 Pogdanka 20.35
Wiadomości sportowe 23.05 Wiadomości
w języku niemieckim 23.13 Zakonczenie
programu.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Środa 30 sierpnia

6.30 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze
Gimnastyka 6.50 Płyty 7.00 Dziennik
poranny 7.15 Płyty 8.15 Pogadanka 8.25
Wiadomości turystyczne 8.50 Przerwa 11.57
Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa
13.00 Przerwa 14.45 Audycja dla dzieci
15.15 Muzyka popularna 15.45 Wiadomości
gospodarcze 16.00 Dziennik popołudnio-
wy 16.10 Pogadanka aktualna 16.20 Reci-
tal śpiewaczy 16.45 Odczyt 17.00 Muzyka
do tańca 18.00 Muzyka baletowa 19.00 po-
gadanka 19.30 Koncert rozrywkowy 20.10
Odczyt wojskowy 20.25 Audycja dla wsi
20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Koncert
chopinowski 21.40 Książka i wiedza 22.00
Koncert rozrywkowy 23.00 Dziennik wie-
czorny 23.05 Wiadomości w języku nie-

KATOWICE

Środa 30 sierpnia

5.00 Pieśń poranna 5.03 Dzień dobry 6.30
Program na dziś 13.45 Z albumu spikera
17.00 Audycja słowno — muzyczna 20.00
Wiadomości w języku słowackim 20.25 Po-
gadanka 20.35 Obrona Przeciwnieko Ga-
zowa 22.00 Koncert rozrywkowy 23.05 Wia-
domości w języku niemieckim 23.13 Zakoń-
czenie programu.

Restauracja-Dancing

„PALAIS DE DANSE”
tel. 614-72 SOSNOWIEC, UL. SADOWA 8 tel. 627-81

Wieczory sierpniowe

najpiękniejszego miesiąca polskiego lata można spędzić beztrudno
w naszym ogrodzie.

Najlepszy wypoczynek po pracy i znoju dnia codziennego.
Przygrywa doskonały — pełen humoru i werwy — zespół
J. Wisławskiego.

Ceny w ogrodzie specjalnie niższe.

Wiadomości bieżące

Wtorek
29
Sierpień

Dziś: Śc. gł. św. Jana

Jutro: NMP Jasnej.

Wschód słońca: 4,30

Zachód słońca: 19,30

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dzisiaj dyżury nocne pełnią następujące
apteki:

W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10

J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9

W. Zielezińskiego, ul. Orla 28.

L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

C. Truszkowski, ul. Piłsudskiego 46

Komisja w Będzinie

BADAŁA CENY I ZAPASY ŻYWNOSCI

W Będzinie obchodziła wczoraj sklepy
specjalna komisja, która badała ceny i za-
pasy artykułów żywnościowych.

Komisja stwierdziła, że ceny nie są wy-
górowane, jak również zapasy artykułów
żywnościowych są dostateczne.

Ponadto w dwóch sklepach stwierdzo-
no brak tłuszczów.

Ocalił życie chłopcu

LECZ SAM ZOSTAŁ PORANIONY

Jan Kuczerba, z zawodu ślusarz, zam.
przy ul. Piłsudskiego 57, jadąc motocy-
klem przez ul. Kościuski, w pewnym mo-
mencie motocykl zatrzymał, gdyż w czasie
jazdy podbieg pod niego mały chłopiec syn Da-
wida Goldberga i gdyby nie szybka przy-
tomność motocyklisty, chłopiec mógłby
wpaść pod motocykl.

Jan Kuczerba wskutek zahamowania
motocykla na miejscu, przewrócił się wraz
z nim. Rany są lekkie, a motocykl został

lekko uszkodzony. Chłopiec natomiast wy-
szedł z wypadku bez szwanku.

—JOC—

Z Zawiercia

(2) ZA NIEWŁAŚCIWE POBIERANIE
CEN ZA WĘDLINY Spisano doniesienia,
za pobieranie nadmiernych cen za wędliny
następującym rzeźnikom: Wolny Fran-
czek, zam. przy ul. Młynowej 29 i Makowski
Władysław zam. przy ul. Limanowskiego 72

Żłóż ofiary na FON.

PAPA DACHOWA SMOŁOWA PIASKOWA

MARKI

DRAGO

DAJE PEŁNĄ
GWARANCJĘ

ODPOWIADA NIEZWYKŁEJ TRWAŁOŚCI

POLSKIM NORMOM PN/8-602

ROBERT STREIT

Zakłady Przemysłowo-Handlowe Materiałów Budowlanych

Biuro i magazyn: Katowice, ul. Mickiewicza 19.
Fabryka Katowice III, ul. Marcina 8.

W telegraficznym

skrótach

ZWALNIANIE PRACOWNIKÓW

NIEMIECKICH W KANADZIE

Wszystkie kanadyjskie linie lotnicze
zwolniły ze służby pilotów niemieckiego
pochodzenia.

Usunięto też wszystkich Niemców, kto-
rzy pracowali w fabrykach aeroplanów i w
fabrykach broni i amunicji. Usunięci zosta-
li nawet tacy specjaliści, których od razu
nie można było zastąpić.

„LUFTHANSA” PRZERWAŁA KOMUNI- KACJĘ LOTNICZĄ

Wszystkie samoloty „Lufthansy”, które
znajdowały się w krajach bałkańskich i na
bliskim wschodzie, bądź w drodze, bądź ja-
ko maszyny zapasowe, odpilotowane do
Rzeszy.

Komunikacja lotnicza, utrzymywana
przez Lufthans, została przerwana.

TAJNE STACJE RADIOWE W REKACH SZAJKI ZŁODZIEJSKIEJ

Francuska policja odkryła w pobliżu
Dieppe, luksusowej wili, tajną stację radio-
wą, należącą do międzynarodowej szajki
przestępców. Stwierdzono, że ta sama ban-
da posiada jeszcze stacje radiowe w Anglii
i w Luksemburgu. Przy pomocy tych apa-
ratów członkowie szajki porozumiewali się
między sobą na zasadzie specjalnego klu-
cza, ponadto zaś odbierali radiogramy po-
licji francuskiej, angielskiej i luksembur-
skiej, dzięki czemu byli doskonale poinfor-
mowani o skierowanych przeciwko sobie
zarządzeniach policyjnych. Przestępcy ci
byli specjalistami w kradzieżach brylan-
tów.

WYBUCH W LIVERPOOLU.

W Liverpoolu wydarzyły się dwie
eksplozje. Jeden wybuch uszkodził front
biurowy pocztowy, drugi zaś nastąpił przy
jednym z magazynów. Podczas drugiego
wybuchu od bomby zapaliło się ubranie
zamachowca co ułatwiło jego schwytanie.
Tym chciał zlinicować terrorystę. Policja
jednak zdołała uchronić go od śmierci.
Oba zamachy przypisywane są terrorystom
irlandzkim.

Wiedzą o pożarach na kilkanaście godzin przed wybuchem

Radio niemieckie współpracuje z podpalaczami

Dziwne pożary w 2 majątkach niemieckich na Pomorzu

TORUŃ, 28.8. (PAT) W nocy z piątku na sobotę w dwóch majątkach ziemskich w Czajczy i Falnierowie (pow. wyrzyski) wybuchły pożary. Ogień ukazał się jedno cześnie w stodołach, w spichrzach i innych zabudowaniach gospodarczych.

Oba majątki stanowią własność obywateli polskich narodowości niemieckiej; majątek Czajcza stanowi własność znanego z antypolskich wystąpień barona Goltza, który w okresie ostatnich wyborów samorządowych przed lokalem wyborczym nawoływał ludność niemiecką do nie brania udziału w głosowaniu.

Majątek w Falnierowie jest własnością Niemca Hansa Ramma, którego widziano bezpośrednio przed wybuchem pożaru jak palił na podwórzu jakieś papiery. Po wybuchu pożaru Ramm wraz z całą rodziną

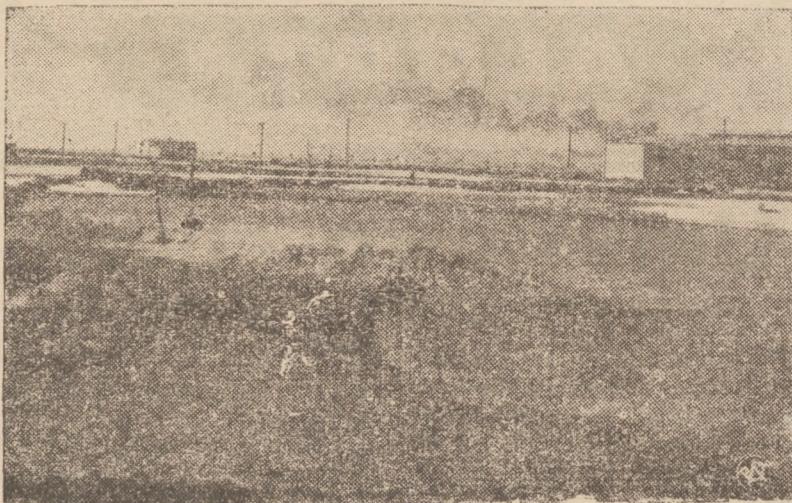
uciekł do Neimie.

Jest rzeczą charakterystyczną, że radio niemieckie już w dniu wczorajszym, t. j. 25 bm, kilkanaście godzin przed pożarem podało wiadomość, że na Pomorzu na pograniczu polsko-niemieckim palą się majątki niemieckie.

Radio podało tę wiadomość wówczas, gdy żadnych pożarów na Pomorzu nie było

Wybuchły one dopiero po ogłoszeniu niemieckiego komunikatu radiowego o pożarach. — Wynika z tego że albo komunikat nadano przedwcześnie, a i pożar nastąpił z opóźnieniem.

Policja państwowa w Wyrzysku posiada niezbite dowody, że pożar wynikał na skutek podpalenia.

Z PORTU WE WŁADYSŁAWOWIE

Na zdjęciu rura wylotowa potężnego rurociągu wypływającego z drąg ssących masy piasku z dna morza na tereny przy

portowe portu Władysławowa stanowiące mokradła i błota.

Zniknie baniasta cerkiew z śródmieścia Częstochowy

W sercu Częstochowy, w drugiej Alei N. Panny Marii, naprzeciw Ratusza wznosi się do dziś kopuła cerkiew w bizantyjskim stylu.

Po odzyskaniu Niepodległości budynek oddano wojsku na katolicki kościół garnizonowy, razi on jednak nadal Polaków „istotnie ruskim” wyglądem przypominającym czasy niewoli.

Przed paru laty premier gen. Składkowski bawiąc w Częstochowie, uderzony przy tym widokiem baniastego budynku, zapo-

zątkował składkę na przebudowę świątyni ofiarując 300 zł. Niebawem specjalnie powołany Komitet zebrał fundusze oraz materiały budowlane na przebudowę.

Obecnie w kościele parafialnym ks. Mądry odprawia Mszę św. na intencję pomyślnych prac przy przebudowie świątyni.

Po nabożeństwie ludność z ks. proboszczem na czele wzięła udział w rozpoczęciu prac, kopiąc ziemię.

ECHA WYSTAWY DARÓW POLSKICH ARTYSTÓW PŁASTYKÓW NA FUNDUSZ LOTNICZY

Na niedawno urządzonej wystawie w Warszawie zgromadzone zostały dzieła sztuki ofiarowane przez artystów plastyków na Fundusz Lotniczy. Na zdjęciu rzeźba mł. pl. Franciszka Habdasa pt. „Wolność”.

Auto wjechało

NA GRUPĘ ROBOTNIKÓW

W sobotę w południe na szosie pod Gozawkowicami wydarzył się tragiczny wypadek. Samochód osobowy jadący z Pszczyny do Bielska, a prowadzony przez p. Brandysa z Jasienicy wjechał na grupę robotników, zajętych przy naprawie drogi. Skutki okazały się tragiczne. Na miejscu poniósł śmierć robotnik Piotr Goś z Pszczyny, a ciężko ranni zostali robotnicy: Franciszek Kowolik i Stanisław Łączek, obaj zamieszkali w Pszczynie. Zwłoki Gośa przewieziono do miejscowej kosterki, a ciężko rannych robotników do szpitala w Pszczynie. Aresztowany Brandys tłumaczył się, że wypadek wydarzył się z powodu zepsucia się kierownicy.

WARA OD POLSKIEGO MORZA!

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

410)

W tym momencie jedna z obłąkanych, przechadzając się po dziedzińcu przystąpiła do mnie z śmiechem opowiadając mi, że była kochanką Napoleona i ukoronowaną jako cesarzowa Francuzów. Chciałam się odwrócić i pójść do siebie, ale jakby przykład tej przywołał inne, kilka z nich przystąpiło do mnie przesładując mnie krzykami, prośbami, zniewagami. Jedna brała mnie za rywalkę, która porwała jej kochanka, inna za niegodną, która wydała ją w ręce katów, inna znów za czarownicę, która wypija krew jej dziecka. Byłam sama pośród tych wszystkich kobiet. Wiedziałam, że rozum mnie opuszcza, czułam że błędę i chwile się i już miałam upaść, gdy w tym pani de Carin i jej towarzyszką żywo zbliżyły się do mnie i wyrwały mnie z pośród gniewu tych obłąkanych, zaprowadziły mnie

aż do drzwi mojej celi i osoba nazywana Henrieta Bure rzekła do mnie z dobrocią, serce wzruszającą.

— Powróć pani do siebie i jeżeli będziesz zmuszona długo pozostać w tym więzieniu, staraj się ile możności nie narażać się na widowisko.

— Tak — dodała pani de Carin — pozostań w twoim pokoju. To, gdyby Henrieta nie była wnie ocalała, była bym także oszalała.

Pani de Carin nie wierzyła, że jest obłąkana, a ja czy nie jestem szalona, ja, która tak mówię jak i ona, spokojność i pomoc tych dwóch kobiet bardziej jeszcze mnie przerażały niżeli obłąkanie innych i wśród pewnego rodzaju obłądki dostawałam się do mojego pokoju, zgnębiona, oszalała i wątpiąca o sobie samej. Oczekiwałam przybycia młodej żebraczki w strasznym niepokoju, zdawało mi się, że to dziecko

mówiąc mi o tym co mi się przytrafiło uspokoi mój umysł.

Armandzie, nie mogę powiedzieć ci tego wszystkiego co uczyniłam, ażeby się zabezpieczyć przeciwko myśli, że jestem szaloną, prawie taką zostałam, szukałam wszystkich wspomnień młodości mojej, ażeby się przekonać, że się nie zatarły. Powtarzałam głośno wiersze naszych poetów, ażeby siebie zdać niejako sprawę z mojej pamięci. Chciałam sobie koniecznie przypomnieć nazwiska i liczby osób, które w tym lub owym dniu widziałam. W tym nagle spostrzegłam wchodzącą młodą żebraczkę, robiegłam do niej, oddałam się pod opiekę tej dziewczyny, którą zabrałam na publicznej drodze, pierwszy jej wyraz więcej mi sprawił dobrego, aniżeli wszystkie usiłowania moje, ona mi mówiła o tobie.

— Widziałam go — rzekła do mnie.

Wtenczas opowiedziała mi o do niej mówileś. Ty mnie ocalisz Armandzie, nieprawdaż, że mnie ocalisz?

Jednak Armandzie, młoda żebraczka zawiadomiła mnie o jednej rzeczy, która trwoży mnie straszliwie i nie mniej zadziwia. Pan de Cerny przyjechał pocztą z jakąś kobietą i nazajutrz odjechał z tą samą kobietą, udał się drogą wiodącą do Tuluz. Czy on

chce ścigać ciebie? W takim razie przybrałby sobie osobliwszego towarzysza podróży. To mnie cokolwiek uspokoi.

Ten ustęp listu pani de Cerny zadziwił Armandę. Zapytywał siebie czy nie było możliwe, że list napisany przez niego do Karoliny został przejęty przez jej męża lub Julię i czy ona to czasem nie zawiadomiła pana de Cerny i nie wysłała go w pościg za żoną. W istocie, pani de Cerny nie mówiła o odpowiedzi pani Peyrol, która mogła była przybyć do Orléanu, ani o Karolinie, która powinna była tam przybyć. Szczegółne podejrzenie powstało nawet w jej umyśle, że Julia towarzyszyła p. de Cerny, ale skoro się nad tym zastanowił znalazł to podejrzenie tak niedorzeczne, że porzucił je natychmiast i czytał dalej list na desłany.

Niestety Armandzie, tak mało mogłam dowiedzieć się o tobie, że w godzinę po wejściu młodej żebraczki, mogłam zająć się losem tej dziewczyny; powiedziała mi, że ci oddała złoto, które przez nią posłałam. Wysłuchałam tego zapewnienia, które uważałam za kłamstwo, ale wtenczas do niej powiedziałam:

d. c. n.

ADAM CZEKALSKI

DROGI PODZIEMNE

POWIEŚĆ SENSACYJNA

83)

— Daj jej pan to i niech ją diabli wezmą. Byle tylko dostarczała nam teściwych i możliwie najrychlej wszelkich wiadomości w wiadomej sprawie.

— Napomnę ją.

— Więc to już wszystko, co mi pan miałeś do powiedzenia?

— Prawie wszystko.

— Jak to — prawie?

— A no, proszę pana naczelnego dyrektora, bo jest jeszcze druga wiadomość — Biernacki ma wyjść z więzienia.

— Do diabła! Co za pomysł znowu! Przecież nie odbyła się jeszcze rozprawa, nie uniewinniono go jeszcze, bo to w ogóle niemożliwe.

— Biernacki też nie wyhodzi na tej podstawie, ale na kaucję.

— Skądże on wziął aż dwa tysiące?

— Może miał oszczędności?

— Z czego? Nie zarabiał tyle, aby

w ciągu dwóch lat uzbierać dwa tysiące.

— Nie wiem. Ale wiadomo, że wychodzi on z więzienia jest absolutnie pewna. I niezawodnie w dniu jutrzejszym zobaczymy go tutaj.

— Nad tym trzeba pomyśleć. Nie jest wcale pożądane, aby Biernacki pozostał na wolności teraz, kiedy nasza walka dopiero się rozpoczyna. Nie jest on dla nas nadzwyczajnie niebezpiecznym przeciwnikiem, ale w tej grze każdy wrogo usposobiony do nas przeciwnik jest groźnym. Trzeba rad tym pomyśleć.

— A co będzie jednak, jeżeli nie uda nam się przeszkodzić Krzywicielowi w załatwieniu proponowanej jej przez firmę „Gubałowska” sprawy?

— Przeszkodziśmy! — odparł twarde Korf. — Nie ma na świecie takiej przeszkody, której nie można by w ten lub inny sposób usunąć. Poradzimy sobie zatem i tym razem. Ta uparta

baba musi ustąpić z placu. Jej głupie przywiązanie od ojcowizny musi być zniszczone. Dzisiaj tam jest ojcowizna gdzie nam dobrze. No, idź pan i pilnuj tych spraw. O każdej nowej wiadomości proszę mi dawać znać.

Koszelał skłonił się i opuścił piękny pałac pryncypała.

Po drodze chichotał złośliwie, mierzając w rękę dwa banknoty stu złotych: „nabrałem idiotę. Okazuje się, że ten mój proceder może dawać co dzieńne znaczne dodatkowe zyski. Trzeba tę krówkę pociągnąć ze sutki, a pewnie nie raz przypuści solidnie złotodajnego mleczka”.

Korf został sam w swoim pokoju i przechadzał się wolno szerokimi krokami, rozmyślał. Wszystko mu się jakoś nie składało, wszystko się poczynało rwać na wszystkie strony. Czegokolwiek się dotknął, cokolwiek poprowadził — wszystko stawało w pół drogi, albo obracało się przeciwko niemu.

— Nie ma innej rady — powiedział nagle w pewnej chwili do siebie, przy stając pod oknem pokoju — jak tylko użyć wszelkich środków radykalnych. Czekanie się i próba uczciwego załatwienia jest bezsensowna. Tylko radykalizm w tym wypadku może mnie doprowadzić do celu.

To powiedziawszy do własnych niespokojnych myśli i tym się pokrzepwszy, poszedł do swojego gościa. Został go w towarzystwie Natalii, rozmawiającego z ożywieniem o Ameryce. Korf nigdy nie znoślił, kiedy Pat rozpoczynał na ten temat rozmowę. To też i teraz usłyszawszy opowiadanie Pata, powiedział, nie ukrywając swojego rozdrażnienia.

— Mógłbyś też w końcu wynaleźć jakiś inny temat do rozmowy. Pat.

— Dlaczego? Czyż tematy amerykańskie nie są ciekawe? Europa jest taka różna od Ameryki, że stosunki stanowe muszą zaciekawić każdego, kto ich nie zna i często nawet o nich nie słyszał.

— Nie ma tam nic ani nadzwyczajnego, ani takiego, co mogłoby naprawdę zainteresować Europejczyka.

— O, przepraszam — obruszył się prawie Pat. — Może wtedy, kiedyśmy to obaj dorabiali się fortun w Stanach nie było nic zadziwiającego w życiu mieszkańców za wielką wodą, inaczej jednak jest dzisiaj. Ot weźmy dla przykładu ostatnią flakę tamtejszych stosunków — upiększanie trupich twarzy. Czy coś podobnego możliwe jest gdziekolwiek poza Stanami Zjednoczonymi?

d. c. n.

Niemcy ewakuują ludność w Bytomiu, Zabrze i Gliwicach

KATOWICE, 28. 8. PAT. W chwili obecnej odbywa się ewakuacja ludności cywilnej w Bytomiu, Zabrze i Gliwicach.

Ponieważ równocześnie odbywa się alarm lotniczy ewakuacja ma miejsce w warunkach niesłychanego zamieszania.

Znaczna część ludności korzystając z bezkarności zamieszania ucieka

przedostać się do Polski, co wywołuje niezliczoną ilość incydentów pomiędzy

dzi niemiecką strażą graniczną a zrozpaczoną ludnością.

NA WESOŁĄ NUTE

Wyjazd z teściową

Pan Zajac westchnął ciężko i spojrzał zmęczonym wzrokiem na swego towarzysza kawiarzianego.

— Pan się pyta, dlaczego tak źle wy-

glądam?.. Dwa tygodnie byłem w podróży nie wychodziłem prawie z wagonu.

— Jeździł pan za interesami?

— Nie! Jechałem na letnisko.

— Dwa tygodnie? Gdzie to jest? Strasznie daleko.

— Jakże daleko! 20 kilometrów stąd. Normalnie się jedzie 40 minut.

— Więc dlaczego pan jechał dwa tygodnie?

— Bo jechałem z teściową. Zaraz panu wszystko opowiem. To jest cały dramat.

Każdy ma teściową. I pan ma i ten ma i tamten ma, ale nikt nie ma tyle teściowej co ja! Czy pan wie ile ja mam teściowej? 170 kilo! Dużo, co?

W tym roku moja żona z dziećmi wyjechała wcześniej na letnisko, a ja zostałem z teściową.

Jak się zrobiły upały, dzieci zaczęły pisać, żeby koniecznie babcią przyjechała, żeby koniecznie przywiózła babcię.

Bo, jak już panu powiedziałem, moja teściowa jest bardzo gruba. I gdy ona usiadzie na plaży to od niej pada taki wielki cień, że cała rodzina może się schronić przed słońcem. Na plaży w upalne dni to jest wielka wygoda i dlatego dzieci pisały żę przywieźć babcię.

Ale łatwo powiedzieć „przywieźć”, zrobić jest trudniej. Pan nie ma pojęcia, co ja się nacierpiałem.

Najpierw trzeba się dostać na dworzec. O tramwaju mowy nie ma, ona w żaden sposób nie wlezie. Dorożkarze na widok mojej teściowej od razu uciekają. Nawet gadać nie chcą. Szoferzy to samo.

— Dla pani starszej — mówią — trzeba ciężarówkę. Osobowa maszyna nie wytrzyma.

Musieliśmy lecieć na plac, gdzie stoją platformy. I nareszcie załadowałem mamusię na dwukonną platformę i zawiozłem na dworzec.

Na wszelki wypadek kupiłem dla niej dwa bilety. Ja wiem? Mogą się przyczepić. Ciągnę ją na peron, przy wyjściu biletów

nie chce przepuścić.

— Ta pani — powiada — do osobowej nie wlezie. Trzeba ją na bagaż oddać.

Rozumie pan? Za pięć minut odechodzą pociąg, a tu mi robią trudności!

Poleciałem do naczelnika stacji, zacząłem płakać, że jeżeli nie dadzą mi wywieźć teściowej popełnię samobójstwo.

Wzruszył się i pozwolił mi, ale pod warunkiem, że jeżeli się w przedziale nie zmieści to się ją na węglarce ulokuje.

Wyszliśmy na peron. Czterech tragarzy wypchało ją do przedziału. Jak jeden bok przecisnął się przez drzwi, to drugi wyszedł. Nareszcie ją wcisnęli. Pociąg ruszył.

Przyjeżdżamy na miejsce i tu się dopiero zaczął najgorszy dramat. Wcisnąć do przedziału się udało, ale wycisnąć nie można! W żaden sposób nie może wyleżeć! Rozwalić drzwi? Naczelnik stacji nie pozwala! Chyba żeby zapłacił za cały wagon.

Co miałem zrobić? Wykupiłem dwa dwutygodniowe bilety i przez dwa tygodnie jeździłem z teściową tam i z powrotem, tam i z powrotem. Raz tylko na dzień do stawała sucharka i woda. Po dwóch tygodniach tak schudła, że już mogła wyjść z przedziału.

Ale moje dzieci mają zmartwienie, bo już cień, który babcią rzuca nie jest taki duży.

SPORT

Czarni przegrali

W RADOMSKU 1:2 (1:0).

W ub. niedzielę rozegrany został w Radomsku mecz rewanżowy o wejście do ligi okręgowej Zagłębia pomiędzy Naprzodem i Czarnymi z Sosnowca. Mecz zakończył się nieznacznie przegraną drużyny sosnowieckiej w stosunku 1:2 (1:0).

Bramkę dla Czarnych strzelił Sambor dla Naprzodu środkowy napastnik. Sędzią był p. Herman z Częstochowy. Ponieważ obie drużyny mają po dwa punkty, wobec tego o tytule mistrza zadecyduje mecz finałowy, który zostanie wyznaczony w najbliższych dniach przez władze ZOZPN.

MAKABI STRZELCECKI 2:0 (1:0)

W sobotę dn. 26 bm. odbyły się zawody rewanżowe w piłkę nożną pomiędzy KS. Makabi a Strzeleckim KS. Mecz zakończył się zwycięstwem Makabi w stosunku 2:0 (1:0). Bramki zdobyli Rozenewaj i Rajzman.

Przedmecz rezerw 1:1

Przyznanie się do błędów

O ostatnich wystąpieniach Chamberlaina pisze „Warszawski Dziennik Narodowy”:

„Jest to naprawdę zdumiewająca zaleta polityka, przyznać się do błędów. Jakże mało i jak poważnie i szczerze zarazem premier Chamberlain odstąpił przed narodem angielskim swoje pomyłki, gdy chodziło o ocenę polityki Sowietów w sprawie paktu nieagresji z Niemcami. Przypominamy, że do podobnej porażki przyznał się premier Chamberlain po zagarnięciu Czechosłowacji przez Hitlera. Jak widzimy polityka angielska nie była pozbawiona złudzeń. Jak one powstawały i dlaczego nikomu nie udało się ich rozwikłać — to in-

na sprawa. Złudzeniom angielskim Niemcy i Sowiety wiele zawdzięczają. Żywiemy na dzieje, że na przyszłość podobnych złudzeń już nie będzie — ani w polityce Chamberlaina, ani w polityce jego współpracowników”.

O mistrzostwo A kl.

ZAGŁĘBIA

W dalszych meczach o mistrzostwo A kl. Zagłębia uzyskane wyniki następujące: CYKLON — ZEW 5:1 (2:1).

Mecz rozegrany został na kolonii Niemce AKS. — ORZEL 2:2 (1:1).

Zawody odbyły się w Bobrownikach.

CHCESZ CO KUPIĆ?
CHCESZ CO SPRZEDAĆ?
SZUKASZ MIESZKANIA?

CHCESZ WYJŚĆ ZAMAŻ?
CHCESZ SIĘ OŻENIĆ?
CHCESZ ZMIEŃĆ POSADĘ?

ZGUBIŁEŚ PASZPORT LUB WEKSEŁ?
ZGUBIŁEŚ PAPIERY, PIENIADZE?
SZUKASZ WŁAŚCICIELA RZECZY
ZNALAZIONEJ?

daj drobne ogłoszenie w „Expresie Zagłębia”,
a odniesiesz skutek niezawodny.

P. JADWIGA PIŁSUDSKA NA ZAWODACH KOWIEŃSKICH

Podczas zawodów lotniczych państw bałtyckich w Kownie, jako pilotka szybowcowa brała w nich udział p. Jadwiga Piłsudska.

Na zdjęciu od prawej poseł R. P. w Kow

nie min. Charwat, p. Jadwiga Piłsudska, p. Miłkiewiczowa, żona attache wojsk, R. F. p. Charwatowa, prof. Zemajtis, prezes Aeroklubu Litewskiego i ptk. Wojtarewicz — szef ekipy polskiej.

Przemysłowcy drobni i wielcy usprawniciele warsztaty wasze stosując tylko

naped elektryczny

Wszelkich informacji udziela Wydział taryf i Propagandy w Elektrowni tel. 611-54.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.

Najekonomiczniejsze.

Najwytrzymalsze SAMOCHODY ciężarowe, autobusowe, specjalne

HENSCHEL

z motorami DIESEL — HENSCHEL — LANOWA

montowane w kraju przez Z. S. W. I.

dostarcza niezwłocznie ze składu: Główna Reprezentacja

LEHMWALD I S-KA Sp. z ogr. odp.

Warszawa, Miodowa 3, Telefon 204.43

Kino „EDEN”

DZIŚ! Dziś, potężny świat dżungli w wielkim filmie pl.

Trader Horn

Reżyserii VAN DYKEA

W r. gl. HARRY CARREY, EDWINA BOOTH i DUNCAN RENALDO.

Początek 1 seansu o godz. 17.30 w niedzielę i święta o godz. 15.30.

KSZO (Ostrowiec Kielecki) obchodzi

10-LECIE SWEGO ISTNIENIA

W roku 1928 w Ostrowcu kieleckim powstał zorganizowany przez inż. Dowbora klub lekkoatletyczny. Inż. Dowbór za cenne wyniki na polu sportowym organizuje jeszcze w r. 1928 sekcję lekarską. Rok następny 1929 przynosi złączenie obu sekcji w jedną całość, przy czym powstaje klub sportowy Zakładów Ostrowieckich.

Prezesa klubu obejmuje inż. Dickman prowadząc przez pole walk do wielkich zwycięstw. Inż. Dickman duży przyczynił się do założenia dalszych sekcji, stawiając klub na poważnym poziomie sportowym.

Tytuły mistrzowskie w boksie, kolar-

KINO „PATRIA” FERNANDEL BOHATER LEGII CUDZOZIEMSKIEJ

w kapitalnym filmie pl.

Sensacja! Niebywała emocja!

stwie i pływaniu najlepiej świadczą o wydajnej pracy zarządu i ambicji wzorowo wytrenowanego zawodnika.

Dobra praca drużyny watek polowej w mistrzostwach Polski, wspaniałe sukcesy bokserskie, mistrzostwo podokręgu kieleckiego w piłce nożnej na rok 1939 oraz ży-

wotna działalność sekcji kolarskiej, tenisowej, hokejowej, strzeleckiej, lekkoatletycznej i piłki ręcznej dobitnie podkreślają o wyteżonej 10-letniej pracy na swym terenie i wychowaniu wielkich rzesz sportowców. Obecnie KSZO, przygotowuje się do uroczystości 10-lecia istnienia klubu.

KINO „ZAGŁĘBIE”

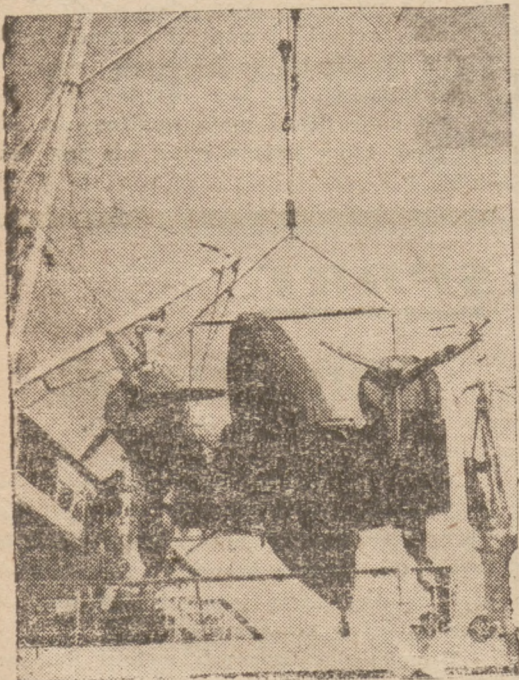
DZIŚ! Świetny film francuski w-g słynnej powieści PIOTRA LOTI p. t. RAMUNCZC

Powrót do życia

Wspaniałe krajobrazy, chóry i tańce baskijskie

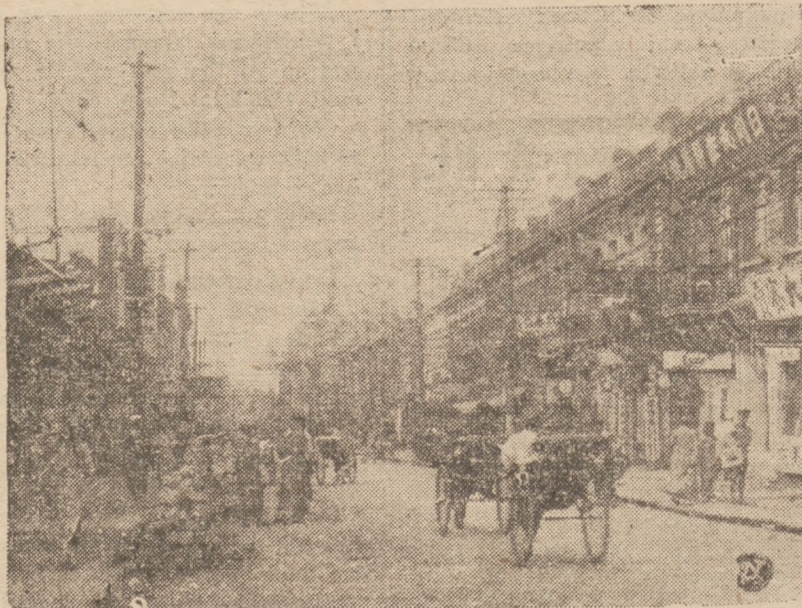
W rol. gl.: FR. ROSAY, JEAN CAMBO, MADELEINE OZERAY, LOUIS JONVET i in.

Początek 17.30, w niedzielę 15.30.

Z PORTU GDYŃSKIEGO

Do portu gdyńskiego zawijają statki handlowe z egzotyczną załogą. Na zdjęciu wyładunek samolotu pasażerskiego typu „Lockhead” ze statku Batory.

Charakterystyczny obrazek z życia wielkiego miasta na Dalekim Wschodzie. Na tle wielokmiejskiej panoramy wschodniej

żółty człowiek t. zw. „riksza” ciągnie swój wózek z pasażerem.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Kursy STENOGRAFII, PISANIA NA MASZYNACH I BIUROWOŚCI. Wpisy przyjmują Sekretariat kursów „Praktyka Biurowa” Katowice, Młyńska 22 od 9 do 12-ej rano i od 4 do 7-mej po południu.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA posługaczka przychodni. — Zgłoszenia Sosnowiec, ul. Jagiellońska 5/22

LOKALE

DWA pokoje kuchnia, wygodny od 1 września. Sosnowiec, Moniuszki 14/7.

KUPNO I SPRZEDAŻ

PARKANY

żelbetowe, ażurowe, siup. stalobetonowe, oświetleniowe szczytła do słupów drewnianych rury kanalizacyjne itp. wyroby z betonu wibrowanego poleca tanio „Wiktoria Dąbrowa Górnicza, ul. Narutowicza 41 telefon 68436

POMNIKI

gotowe z marmuru, granitu oraz różnych kamieni poleca Zakład Kamieniarski Jana Zagórskiego w Sosnowcu, Aleja M. Mireckiego 8.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO książeczkę wojskową wydaną przez PKU, w Tarnowie woj. krakowskiej na nazwisko Zylbersztajn Lejbus.

ZGUBIONA książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. w Sosnowcu na nazwisko Zalma Mnasna, Wodzisław.

RÓŻNE

ZGUBION portfel z dokumentami, dowodem osobistym i zaświadczeniem P. K. U. Sosnowiec na nazwisko Icek Zelik Gledig. Zwrócić za nagrodą Sosnowiec, ul. Głowackiego 10.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a.

Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97.

Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247.

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz milimetrów przed tekstem 1 zł, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. —

Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.

Rękopisów nadesłanych, a nie zamówionych redakcja nie honoruje.